

Academia Slovenien 12 – 16 maj 2014
Career guidance for adults and person with disability.
Study visit of guidance counselors from European countries.

En majeftermiddag på jobbet för exakt ett år sedan när lugnet hade lägrat sig tog jag fram vår tidning Vägledaren och började gå igenom den. Det var då jag såg den, annonsen om Academia och möjligheten för mig som vägledare att få en utbytesvecka i ett annat europeiskt land. Efter att ha läst igenom annonsen några gånger kände jag att det här var en chans och en erfarenhet jag inte ville gå miste om. Att få möjlighet att under en vecka bekanta sig med ett annat europeiskt land och deras utbildningssystem, att få en inblick hur ett annat land jobbade med karriärvägledning och dessutom få ta del av ett annat lands kultur var en chans som kanske aldrig skulle komma tillbaka.

Jag ansökte redan samma dag men snart började de negativa tankarna ploppa upp som små orosmol i mitt huvud. ”Inte kan väl jag ha en sådan tur att få bli utvald till att få delta i ett sådant projekt” och ”Det kanske krävs specifika meriter för att kvalificera sig”. Skicka iväg en ansökan kan man ju alltid göra ändå tänkte jag. När jag väl sen fick beskedet att jag blev en av de utvalda att få delta, blev jag väldigt glad men samtidigt förvånad då jag inte hade haft så höga förhoppningar om min chans att få delta i detta projekt.

Nu började förberedelserna inför denna utbytesvecka och det var en hel del förarbete som krävdes och skulle utföras, mer än jag hade förställt mig. Det skulle fyllas i formulär om varför jag hade valt Slovenien, vad jag förväntade mig av utbytesveckan, arbetsbeskrivningar över den tjänsten man hade. Det skulle bokas flygbiljetter och hotell, ordnas med tjänstledighet etc. Dessutom skulle allt skrivas på engelska vilket inte är ett språk jag behärskar tillfredsställande. Jag skulle också förbereda en PowerPoint presentation kring det svenska utbildningssystemet och karriärvägledningssystemet och mitt eget arbetsområde och även detta skulle vara på engelska.

Jag måste erkänna att förberedelserna tog sin tid och kraft i anspråk men arbetet förmildrades av att jag hade målet i sikte och det underlättade det hela. Min sista vecka på jobbet var dessutom överhopad med arbetsuppgifter av olika slag så jag kände en stark stress att hinna med allt på jobbet och samtidigt få klart allt inför avresan. Lördagskvällen ägnades åt packning och upprepade kontroller att pass, biljetter, USB-minne och min egen Academia-pärm verkligen var nerpackade. Kontrollbehovet vet inga gränser ibland.

Söndag förmiddag lyfte planet från Arlanda och vid 17-tiden hade jag landat på Slovensk mark. Kl.18.00 befann jag mig på mitt hotellrum där för övrigt hela delegationen skulle bo. Det var skönt att få komma fram en dag innan och i lugn och ro gå igenom mitt material inför morgondagen och ta det lite lugnt. Senare på kvällen drog ett kraftigt åsk- och regnväder in över Ljubljana och det var lite otäckt där ett tag.

Måndag 12 maj

Alla deltagare möttes upp av vår värd Sabina Skarja vid hotellreceptionen kl. 8.00 på måndagsmorgonen. Jag tror vi alla var lite spända och nervösa inför att träffa ett tiotal nya personer och än mer inför den stundande PowerPoint presentationen som väntade en timme senare. Vi tog en promenad genom den fina och för dagen soliga staden till Employment Service of

Slovenia (Ljubljanas karriärvägledningscentrum/arbetsförmedling) som skulle vara platsen där vi skulle tillbringa vår första dag. Här kunde arbetslösa förutom att söka jobb också få hjälp med att skriva CV, göra tester och få råd och vägledning om utbildning och arbete. De som arbetar som karriärcoacher här är nästan alla utslutande psykologer till sin utbildning. Först fick vi en genomgång av veckans program och en presentation av dagens föredragare. Vi fick berätta hur det kom sig att vi hade valt Slovenien och sen var det dags för presentationerna att dra igång.

Det var sex nationer representerade denna vecka i Ljubljana. Två kom från Finland, en från Litauen, två från Frankrike, två från Estland, en från Irland, en från Spanien och så jag från Sverige. Ingen av oss hade en exakt lika utbildningsbakgrund och inte heller våra arbetsuppdrag såg lika ut. Som exempel kvinnorna från Estonien som bedrev privat karriärvägledning och hade egna företag samt frilansade.

Det var på lite svaga knän som jag tog mig fram till whiteboard tavlan för att starta min presentation. Allteftersom presentationen fortgick släppte det mesta av nervositeten och jag kunde berätta om det svenska karriär och vägledningssystemet och hur mitt dagliga arbete på den gymnasieskolan jag arbetar ser ut. Jag avslutade med att visa bilder från de olika programmen jag jobbar med. Det var en skön känsla av lättnad som infann sig när jag var färdig med min presentation och jag sen avspänt kunde lyssna till de andra deltagarnas presentationer. Lunchen intogs på den genuina restaurangen Pivnica Paviljon där vi åt god slovensk soppa och god lokal fisk. Nu hade alla deltagare klarat av sina presentationer och lunchen präglas av en lätthet och uppsluppenhet. All blygsel var nu borta och vi delar med oss själva och våra erfarenheter.

Efter lunchen fick vi en timmes föreläsning om den Slovenska arbetsförmedlingens uppbyggnad och service. Slovenien har en ganska hög arbetslöshet, 10- 15%. Vi fick information om vilka stödinsatser som ges och på vilka områden. Lokalerna var modernt utrustade med datorer och tillgång till information om lediga jobb, studier och jobb utomlands. Det påminde till stora delar om hur ett karriärcentrum / arbetsförmedling kan se ut i Sverige.

Efter en intressant och informativ dag blev hela delegationen bjudna på middag på den mysiga restaurangen Sestica. Det blev kyckling och currypasta för min del. Vid det här laget hade stämningen lättats upp en mer dels på grund av att vi alla var lättade över att ha avverkat våra presentationer och dels för att efter ha umgått en hel dag börjat lära känna varandra än mer.

Tisdag 13 maj

Samling vid hotellreceptionen kl. 8.00 och alla deltagare är sprudlande glada och förväntansfulla inför vad denna dag ska innehålla. Vi samlades åter på karriärvägledningscentrat Employment Service of Slovenia. Dagens första punkt var en presentation av det Slovenska utbildningssystemet och det likande vårt eget utbildningssystem till uppbyggnad och struktur. Förskola följt av grundskola (nio år) följt av gymnasiet (fyra år) och vidare till universitet(3-5 år). Gymnasieskolan är uppdelad i en generell teoretisk och en yrkesutbildning. Trenden är att ungdomarna i Slovenien i större utsträckning väljer de teoretiska högskoleförberedande programmen framför de yrkesutbildande programmen.

Vi fick även en kort genomgång över de olika fortbildningar och träningsprogram som erbjöds de anställda inom Employment Service of Slovenia. En del av träningsprogrammen handlade om att kunna hantera stress på jobbet, hur lägga upp sin arbetsdag och prioritera sina

arbetsuppgifter. De anställda fick åtta dagar på ett år för att arbeta med de olika träningsprogrammen som innebar både fysiska träffar men också material på nätet.

Lunchen intogs på Druga violina där för övrigt ett flertal av personalen som jobbade där hade mentala funktionshinder och var placerade där för arbetsträning. En mycket bra träning och arbetsplats för dem och de skötte sitt jobb utmärkt.

Väl tillbaka till vår sal så var det dags för ”Workshop Differently”. Denna workshop är till för de långtidsarbetslösa. Vår föreläsare Peter Gabor menade också att ca 50 % av Sloveniens befolkning vantrivs med sina jobb. Om denna siffra stämmer är det ju av ondo för folkhälsan att så många människor går omkring vantrivs och mår dåligt över på vilket sätt de försörjer sig själva.

Workshoppen går ut på att ge deltagarna stöd att hitta fram till det liv - arbete de drömmer om och önskar sig. Alla workshops sker på helt frivillig basis från deltagarnas sida. Workshoppen varar oftast i två dagar och det är ca 30 coacher som arbetar med detta. Efter avslutade workshops och ytterligare möjlighet för vägledning och samtal är det ca 30-40% som får jobb efter några månader.

Deltagarna får efter avslutad workshop bättre självförtroende, nya redskap i hur man söker jobb, skriver CV och mycket mental träning och uppmuntran. Det har resulterat i att de blir mer aktiva i att söka jobb. Kursen går ut på att bli medveten om sig själv och att bli mer kreativ. Känslor var ett centralt begrepp under dessa workshops och Peter Gabor menade att känslorna är individens guidens system. Andra faktorer som är viktiga under dessa workshops är motivationsfaktorer, autonomi, master your skills och meningen med livet. Norman Amundsen var en förebild och det är mycket av hans teorier och övningar man har anammat.

Tisdagskvällen tillbringades med delar av delegationen på den genuint slovenska restaurangen Sokul där vi åt slovenska hemgjorda korvar och en underbar efterättskaka som jag inte längre minns namnet på.

Onsdag 14 maj

Hela veckans tema är ”Karriärvägledning för personer med olika funktionshinder” och det mesta vi får vara med om att se och få information kring handlar om skolor, institut och hjälpsatser för dessa människor. Denna onsdagsmorgon var hela delegationen extra förväntansfull för idag skulle vi ta oss med buss nordväst om Ljubljana, närmare bestämt till den lilla staden Jesenice. Där skulle vi besöka vuxenutbildningscentrat ”Adult education University Jesenice”.

Hela bussfärden dit var en fröjd för ögat. Bussen slingrades sig förbi vackra små samhällen, nästintill alpliknade små byar och snöklädda berg. En stark känsla av harmoni infann sig och en lust om att få bosätta sig där kanske vore något. Väl framme vid centret möttes vi av en entusiastisk rektor vid namn Maja Radinovic. Vi fick bl.a. se en film som var mycket humoristiskt upplagd om en äldre man som via en ny chans till utbildning får ett jobb, nya vänner och ett avsevärt förbättrat självförtroende. Inom vuxenutbildningen fanns det ett brett utbud av utbildning och kurser av olika slag bl.a. hade de tagit efter fenomenet studiecirkel från Sverige. Dessa studiecirklar var mycket populära och handlade om allt från att laga Slovenska specialiteter, vinkunskap, språk, internet och mycket mer. Några av kursernas titlar var ”Från det första klicket till oberoende användning av dator”, ”Världen genom skärmen”, ”Resan till

framgång”, ”Jag är vad jag är och det är ok”. Min upplevelse är att detta utbildningscentrum för vuxna mer motsvarade våra medborgarskolor eller ABF-cirklar, alltså informell utbildning även om man här kunde läsa både grundskole- och gymnasiekurser och att de flesta som deltog i utbildningarna var 50+. Skolan hade fräscha lokaler och en bedårande utsikt över de snöklädda bergen från fönstren. Skolan andades optimism och att det aldrig är försent att utbilda sig och en tilltro på individens förmåga.

Efter detta entusiasmerande besök åkte vi vidare till Bleds hotell, restaurang, turism och wellnesskola. Denna skola låg även den vackert omringad av härlig grönska och snöklädda berg. Perfekt plats för utbildning inom turismnäring. Denna utbildning är eftergymnasial och utbildningstiden varierade mellan 1-2 år beroende vilken utbildning man valde. Vi togs emot av skolans informatör som på utmärkt engelska berättade om skolans utbildningsområden. Mojca Jost som denna kvinna hette var lika outstanding på franska till våra franska deltagares förtjusning. Nu fick de äntligen chansen att få en snabb genomgång på franska då deras engelska var knapphändig. Vi fick också en guidad tur genom hela skolan och fick se det helt nyrenoverade köket med det senaste inom restaurangkök. Hela utbildningen bedrevs på hotell Astoria som är ett kombinerat utbildningshotell och turisthotell vilket innebär att hela utbildningen genomförs i ”real life”.

Vilken fantastisk möjlighet för eleverna att få utbilda sig under verkliga förhållanden. Tyvärr hade man svårt för att ta emot och genomföra utbildningarna för fysiskt funktionshindrade personer. Här intog vi också vår lunch som hade lagats av skolans studenter i den helt nyrenoverade restaurangmatsalen. Efter avslutad utbildning såg arbetsmarknaden relativt bra ut och de flesta fick jobb om än inte alla i Slovenien så i grannländerna Österrike, Kroatien, Italien men även andra länder. Skolan hade god renommé och det märktes med vilken stolthet man antingen studerade eller arbetade här. På första sidan i deras informationsblad kan man läsa följande: ”Denna professionella skola ligger på den vackraste turistplatsen i världen. Under sin artonåriga existens har den blivit ett centrum för gästfrihet och turismutbildning i Slovenien”. Den är så omtalad att även studenter från övriga länder i Europa väljer att utbilda sig där. Det var verkligen inspirerande att besöka denna skola och jag fick med mig lite nya idéer att förmedla till lärarna på vårt Restaurang och livsmedelsprogram.

Vädret denna dag skulle visa sig bli det bästa under hela veckan och tur var väl det när vi denna dag hade planerat att kombinera våra studiebesök med lite sightseeing kring det vackra Bled och deras fina sjö med samma namn. Vi njöt av promenaden ner till sjön, fotade som galningar och fick på håll se den före detta Jugoslaviska presidentens Titos residens.

Nu kallade nästa studiebesök och det var dags att bege sig tillbaks till bussen som denna gång skulle föra oss till en liten stad några mil bort från Bled vid namn Radovljica. Där fick vi besöka ett daghem för tonåringar som inte kunde genomföra sin utbildning inom det ordinära utbildningssystemet. Dessa ungdomar hade en blandad problematik med allt ifrån inlärnings-svårigheter, ADHD, anorexi, dåliga hemförhållanden ja listan kan göras ännu längre. Ungdomarna vistas här under dagtid och får i första hand hjälp med att klara av sina studier och slutföra gymnasiet. Inte alla lyckas dock. De tränas också i sitt beteende mot sin omvärld och vardagssysslor som att handla, tvätta, laga mat och annat som hör vardagen till.

De tillbringar hela dagen på centralt och får förutom studiehjälp också vägledning inför framtiden. Efter skoldagen åker de hem till sina familjer. Det som var mest beundransvärt är att det bara var tre personal som arbetade med dessa ungdomar och med tanke på den problematik de hade och vilka utmaningar och uppgifter personalen ställdes inför så syns deras prestation än

mer fantastisk. Dessutom var antalet inskrivna ungdomar fler än rekommenderat men de anställda hade svårt att säga nej till hjälpbehövande ungdomar. Vi fick se en professionellt inspelad film med professionella skådespelare som gestaltade en flickas kamp mot sjukdomen anorexi och hur det hade resulterat i flera självmordsförsök. Med professionell hjälp har nu denna flicka lyckats återgå till att leva ett någorlunda normalt liv där hon kanske aldrig blir helt frisk men ändå kan lyckas hålla sjukdomen under kontroll och leva med den. Mycket rörande dokumentär och det krävdes ansträngning att hålla tillbaka tårarna. Under hela vårt besök var flertalet av ungdomarna vid vår sida, nyfikna på vad vi var för ena.

Efter ännu ett lärorikt och intressant studiebesök tog vi bussen till den gamla delen av Radovljica och fick flanera omkring en stund i detta pittoreska och bedårande lilla samhälle. Här intogs veckans första glass. Som jag hade längtat efter det när man såg vilken fantastisk glass som erbjöds i Slovenien men varken tid, väder eller omständigheter hade varit i fas innan. Den smakade lika fantastiskt som den såg ut.

Samma vackra bussresa väntade oss tillbaka till Ljubljana och hotellet och de flesta av oss var försjunkna i våra egna tankar, reflekterandes alla dagens upplevelser och intryck. Kvällen avslutades på egen hand efter en lång dag på resande fot med lite mat på trevlig uteservering och sen i säng belåten efter en lång men givande dag.

Torsdag 15 maj

Dagens första studiebesök låg en bra bit bort i staden så vi fick ta till lokalbussen som hjälp för att komma dit. Det kändes spännande att få besöka skolan för döva och hörselskadade barn och ungdomar från förskoleklass till gymnasiet. Skolan inrymde även utbildning för barn med autism. Vi fick träffa skolans rektor och några lärare. En PowerPoint presentation över skolans struktur och uppbyggnad föredrogs för oss. Sen fick vi en rundvandring genom hela skolan där vi fick titta in några klasser och träffa eleverna lite kort. En solskenshistoria här var att en av lärarna inom mediaundervisningen på skolan själv hade gått på skolan under hela sin utbildningstid och var nu tillbaka som lärare.

Nästa besök på agendan var Ekonomiska fakulteten i Ljubljana. Skolan grundades 1946 som en del av universitet i Ljubljana och har nu blivit en av de mest inflytelserika akademiska organisationer i Slovenien. Jag slogs av hur fräsch skolan var och hur mycket som lagts på renovering och restaurering. Vi möttes upp av Andreja Turman marknadsförare på universitetet och fick även här en genomgång av fakultetens organisation, de olika utbildningarna/inriktningarna inom Ekonomi, utbytet med andra länder där Kina var en viktig samarbetspartner och där de även hade en egen avdelning och rektor på fakulteten. Skolan hade även utbytesstudenter från hela världen, de erbjöd även sommarkurser och ett 70-tal utländska professorer gästade universitetet regelbundet. På universitetet undervisar de mest kända slovenska och utländska ekonomer och experter. Professorer, doktorander och lärare bidrar på ett avgörande sätt till den ekonomiska och politiska utvecklingen i samhället. Lärare och professorer sitter i olika administrationer och styrelser i stora slovenska bolag, medan akademiker ockuperar de viktigaste positionerna i slovenska och internationella företag. Med andra ord ett fördomlig och framgångsrikt universitet.

Skolans bibliotek var helt nyrenoverat, supermodernt och innehöll allt vad man kan förvänta sig av ett universitetsbibliotek i dag. Miljöarbetet inom skolan får också högsta betyg. Det som imponerade mest var hur handikappsanpassad skolan hade gjorts. Vid varje trappa fanns det en nedfällbar ramp som rullstolsbundna kunde ta sig upp för. Detta är något jag inte

har sett på Svenska högskolor och universitet men det kan vara möjligt att jag inte har uppmärksammat detta. Lunchmatsalen däremot såg likadan ut som på svenska universitet och med samma upplägg. Maten som serverades denna dag var lite smak och fantasilös.

Sista besöket denna dag blev på Center Kontura – employment rehabilitation and employment of persons with disability.

Centerkontura arbetar på den slovenska marknaden sedan 1996. De har olika program som är avsedda i första hand för sysselsättning av funktionshindrade. Företaget driver och utvecklar olika service-och produktionsverksamhet, för utbildning och anställning av personer med funktionshinder och andra utsatta målgrupper.

Företagets uppdrag är utbildning och anställning av personer med funktionshinder, missgynnade personer och andra utsatta grupper i syfte att förbättra deras anställbarhet, livskvalitet för användarna, deras delaktighet och social integration och att främja lika möjligheter.

Företaget har referenser till olika delar av sin verksamhet, särskilt inom rekrytering och utbildning av personer med funktionshinder, missgynnade personer och personer med särskilda behov och för främjande och utveckling av socialt företagande i Slovenien.

Fredag 16 maj

Nu är vi framme vid sista dagen av vårt utbytesprogram. Känslan är som så ofta i slutet av ett projekt blandad. En viss mättnad och trötthet har infunnit sig efter all information och nya intryck som ska smältas, bearbetas och omsättas. Samtidigt är det vemodigt att det ska ta slut för det har varit en ovanlig vecka i ens liv på så många sätt. Vilket privilegium man har fått som fått komma till ett annat land i Europa och under en hel vecka få ta del av landets geografi, kultur, god mat, nya vänner och sist men inte minst få en inblick i landets utbildningssystem och karriärvägledning.

Efter en nostalgisk utsvävning tillbaks till sista dagens program. Första besöket idag genomfördes på skolan för synskadade och blinda barn vid namn, ”School for blind and visually impaired youth Ljubliana”, vilket är den enda i sitt slag i landet. Först fick ett föredrag om skolans organisation och det som påverkade mig mest var när det berättades att eleverna efter avslutad utbildning inte hade så stora chanser till arbete utan blev sittandes hemma och isolerade.

Skolan försöker förebygga den höga arbetslösheten med att få ut eleverna på olika praktikplatser under utbildningens gång då man hoppas att det ska kunna generera i en anställning. Tyvärr är få arbetsplatser beredda att anpassa sina arbetsplatser med den utrustning och de resurser som krävs för att synskadade och blinda ska kunna arbeta hos dem. Vi fick se en film som just visade på vad göra/inte göra om man får en synskadad/blind på sin arbetsplats. Vad tänka på och hur förhålla sig. Huvudrollerna i filmen spelades av två före detta elever från skolan som hade haft turen att få ett arbete.

På skolans förskoleavdelning integrerades de blinda barnen med en grupp seende barn vilket tillförde bägge grupperna mycket och förståelsen hos de seende barnen ökade. Vi avslutade besöket med att få gå ut på gården och träna på en hinderbana med olika underlag som gräs,

kullersten, stenplattor av olika material, ett skogsparti med stora stenar och träd i vägen att parera och en liten hängbro. Tyvärr hade vi inte tid att få göra detta med ögonbindel för att få den rätta känslan och förståelsen inför deras situation men var nyttigt ändå. Min upplevelse var att skolan gjorde allt som kunde krävas för att integrera och förbereda sina elever till samhället utanför. Här brister samhället dock när det gäller att integrera dessa ungdomar till att hitta sin försörjning efter avslutad skolgång.

Återigen en vacker promenad till nästa besök som var ett ungdomshem för barn mellan 7-18 år. Dessa ungdomar bor och får sin utbildning här eftersom de av olika anledningar inte kan bo kvar hos sina föräldrar. Det fanns fyra kategorier av barn på hemmet.

1. Barn utan föräldrar
2. Omhändertagna barn
3. Sociala problem som arbetslöshet och alkoholism
4. Barn till skilda föräldrar.

Ungdomshemmet hade ca 60 barn. En tredjedel stannar här året runt och två tredjedelar åker hem på helgerna. Här är meningen att barnen ska stanna i tre år men vid behov kan tiden förlängas. Föräldrarna är alltid välkomna och man arbetar med att utbilda dem så att de kan få hem sina barn så snart som förhållandena tillåter det. En delegation med både anställda och elever hade fått ett stipendium att få resa till Argentina och spela en stor fotbollscup där och möta andra ungdomshem från hela världen. De skulle också få titta på en träningslandskap mellan Slovenien och Argentina inför VM i Brasilien. Så hela ungdomshemmet var självklart glada och förväntansfulla inför detta äventyr. Vi fick en liten rundvandring och omständigheterna verkade bra, trygga och utvecklande för barnen här.

Efter en god lunch som intogs i stadens mysiga fiskrestaurang utmed floden var det då dags för det sista besöket på programmet denna utbytesvecka och det hade förlagts på Ljublijanas stadsbibliotek. Här fick vi en ordinär rundvandring av informatören Lili Pahor genom bibliotekets olika avdelningar. Det var en mycket entusiastisk och engagerad kvinna som visade oss runt och stolt berättade om de olika projekt och program som biblioteket ansvarade för. Bland annat så bedrevs det olika former av vägledning på biblioteket och flera av de arbetslösa valde att gå hit istället för till arbetsförmedlingen då de inte kände sig lika utlämnade och stigmatiserade som på en arbetsförmedling och dessutom upplevde att de fick bättre hjälp och vägledning på biblioteket i coachningen och jobbsökandet. Lili hade gjort denna uppgift och service till sin specialitet på biblioteket att hjälpa dessa utsatta människor då hon en gång i livet hade blivit av med jobbet efter en olycka och kunde därmed identifiera sig med dessa människor. Hon var däremot inte själv utbildad karriärvägledare utan hade jobbat fram den rollen efter att hon själv 15 år tidigare hade startat sin karriär med arbetsträning på biblioteket. Annars fungerade detta bibliotek med samma uppbyggnad och struktur som ett svenskt bibliotek.

När den sista rundvandringen och informationen för denna vecka var över var det då slutligen dags för finalen och certifikat för deltagandet i Academias utbytesvecka. Vår värd Sabina Skarja var den som delade ut certifikaten och hon liksom vi var nog väldigt belåtna med utbytet och allt vi hade sett och upplevt. Utdelningen av certifikaten skedde på biblioteket och det var allt lite av en högtidsstund att få föräras med dessa certifikat efter att ha deltagit i detta intressanta men intensiva program. Efter det att vi tackat våra värdar och kramkalaset var över och vi deltagare lovade att hålla kontakten så var detta punkten för vår fantastiska vecka i Ljubljana och Slovenien. Min sista kväll tillbringade jag med en fyra timmar lång sightseeing

och god mat i staden innan jag slutligen tog mig tillbaka till hotellet för att packa, summera och smälta veckans alla intryck och händelser. Jag somnade trött men mycket nöjd och belåten. Jag har nu fått kunskap och en förståelse hur olika institutioner, skolor och myndigheter är uppbyggda och organiserade. Jag har fått en ny förståelse för hur mycket det faktiskt görs och vilka resurser som ges till att alla människor som av en eller annan anledning har hamnat utanför systemet. Slovenien har lyckats väl i sin utveckling, kunskap och insatser för personer med funktionshinder av olika slag. Så även om jag inte arbetar direkt med den typen av arbetsuppgifter som jag fått information om i veckan, så ser jag ändå områden inom mitt arbetsområde där jag kan applicera mina nyvunna kunskaper. En utbytesvecka till ett annat europeiskt land är vad jag skulle önska att alla mina vägledarkolleger fick uppleva en gång under sin karriär.

Vivi Johansson, Studie och yrkesvägledare/Gymnasium Skövde.

Lite fakta om Slovenien: Slovenien ligger i centrala Europa och gränsar till Italien, Österrike, Ungern och Kroatien. Till ytan är det bergiga landet något mindre än Dalarna; över hälften är täckt av skog. I norr finns tre stora bergskedjor: i nordväst ligger Juliska alperna med landets högsta topp, Triglav, österut längs den österrikiska gränsen följer Karavankerna och Pohorjemassivet.

I mitten av landet ligger Karst, ett område som fått ge namn till den typiska kalkstensterräng med många grottor som dominerar här. I nordost mot Ungern är terrängen låglänt. I sydöst finns ett kuperat område med god jordbruksmark som sträcker sig fram till bergen kring floden Sava. På halvön Istrien i sydväst har Slovenien en drygt fyra mil lång kuststräcka mot Adriatiska havet. Huvudstaden Ljubljana har ca 300 000 invånare.